

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Σ.Α.μεΑ.

Αθήνα: 18.02.2026

Αρ. Πρωτ.: 240

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Ε.Σ.Α.μεΑ.:

Δομές και υπηρεσίες ειδικής εκπαίδευσης δεν αναλογούν και δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού

- Σύμφωνα με την εκτίμηση του [Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ.](#), το σχ. έτος 2024-25, οι μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με ή χωρίς γνωμάτευση, που φοίτησαν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια γενική και ειδική εκπαίδευση, ανήλθαν σε 144.861 μαθητές, αποτελώντας το 10% του μαθητικού πληθυσμού της χώρας. Μεταξύ 2020/21 - 2024/5, καταγράφεται μεγάλη αύξηση κατά 39% του εκτιμώμενου πληθυσμού των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, παρότι το ίδιο διάστημα ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός μειώνεται σταθερά
- Σε διάστημα 4 ετών, οι μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα γενικά σχολεία αυξάνονται κατά 40%, ενώ ο μαθητικός πληθυσμός σε ΣΜΕΑΕ (Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης) σημειώνει αύξηση κατά 20%. Το 40% των μαθητών με αναπηρία ή/και ΕΕΑ που φοιτούν σε γενικά σχολεία, υποστηρίζονται μόνο από τον εκπαιδευτικό της γενικής τάξης. Δεν λαμβάνουν εξειδικευμένη υποστήριξη το 65% στη δευτεροβάθμια και το 14,5% στην πρωτοβάθμια
- Μεταξύ των ετών 2023/24 και 2024/25 οι μαθητές που φοιτούν σε Τμήματα Ένταξης αυξάνονται σημαντικά, με επιπλέον 3.194 μαθητές να έχουν ενταχθεί σε αυτά, την ώρα που τα Τμήματα Ένταξης μειώθηκαν κατά 6.5%
- Μεταξύ των ετών 2023/24 και 2024/25 οι μαθητές που επωφελούνται από την Παράλληλη Στήριξη βρέθηκαν να έχουν αυξηθεί σημαντικά και ειδικότερα κατά 25% (από 19.315 σε 23.960 μαθητές), με δραστική μείωση ωστόσο των ωρών υποστήριξης των μαθητών, εξέλιξη που σηματοδοτεί σημαντική υποβάθμιση της εξατομικευμένης υποστήριξης μέσω Π.Σ. 8% των εγκεκριμένων αιτημάτων για παράλληλα στήριξη τελικά δεν καλύφθηκαν.
- Το ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα άτομα με σοβαρή αναπηρία και ηλικία 25-34, ανέρχεται μεσοσταθμικά (μέσος όρος τριετίας 2022-2204) σε 22,5%, υπολειπόμενο κατά 20 μονάδες σε σύγκριση με τα άτομα χωρίς αναπηρία

Η προώθηση και περιφρούρηση του δικαιώματος των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις σε ποιοτική και ισότιμη εκπαίδευση αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ). Η εκπαίδευση δεν αποτελεί μόνο ένα θεμελιώδες δικαίωμα, αλλά και σημαντικό καταλύτη για την εκπλήρωση πολλών άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του δικαιώματος στην εργασία, σε ένα αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης, στη συμμετοχή στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή, στην άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων. Για τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις η εκπαίδευση έχει πρόσθετη σημασία, ασκώντας καθοριστικό αντίκτυπο στην αυτονομία και την ανεξαρτησία τους, στη δυνατότητά τους να ζήσουν μια ζωή με αξιοπρέπεια και αυτο-καθορισμό.

Το [Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας της ΕΣΑμεΑ](#) έχει ορίσει τον τομέα της εκπαίδευσης ως βασική προτεραιότητα στην ερευνητική του ατζέντα, ενώ τελεί σε σταθερή συνεργασία με το υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, καθώς και με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ώστε να λαμβάνει και να επεξεργάζεται τα διαθέσιμα διοικητικά και στατιστικά δεδομένα. Στο [παρόν Δελτίο Στατιστικής Πληροφόρησης \(3^ο για το 2025\)](#), εξετάζονται βασικοί δείκτες για το πλήθος των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, την πρόσβαση των παιδιών και ατόμων με αναπηρία στις 3 βαθμίδες της εκπαίδευσης, τις μορφές υποστήριξης που λαμβάνουν αναφορικά με τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες, καθώς και την επάρκεια του προσωπικού της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Βασικά Συμπεράσματα

Τα στοιχεία του Δελτίου αναδεικνύουν τις αντίρροπες εξελίξεις αναφορικά με την ισότιμη πρόσβαση των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση. Παρότι ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός μειώνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, ο εκτιμώμενος πληθυσμός των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σημειώνει τεράστια αύξηση.

Αναμφίβολα, μια βασική αιτία αυτής της ποσοτικής μεταβολής είναι η μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της εκπαιδευτικής κοινότητας στην αναγνώριση της ποικιλομορφίας του μαθητικού πληθυσμού, καθώς και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών που αντιμετωπίζουν οι μαθητές.

Ωστόσο, τα μικρά θετικά βήματα προς την κατεύθυνση ενίσχυσης των δομών και υπηρεσιών της ειδικής εκπαίδευσης, δεν αναλογούν και δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού.

Στα χρόνια προβλήματα που ταλανίζουν το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, ως αποτέλεσμα της διαχρονικής υποχρηματοδότησης και της αποσπασματικότητας των εκπαιδευτικών πολιτικών, έρχονται να προστεθούν κακές πρακτικές ως προς την εφαρμογή των θεσμών υποστήριξης των μαθητών με αναπηρία ή/και ΕΕΑ, οι οποίες δυσχεραίνουν σοβαρά την εκπαιδευτική συμπερίληψη. Τέτοιες πρακτικές είναι η πολυδιάσπαση του έργου των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης, βάσει της λογικής «περισσότεροι μαθητές με Π.Σ. - λιγότερες ώρες υποστήριξης ανά μαθητή», καθώς και η αθρόα ένταξη μαθητών με δυσκολίες σε Τ.Ε., χωρίς να υπάρχει ωστόσο ανάλογη ενίσχυση σε προσωπικό.

Η υπο-στελέχωση σε συνδυασμό με τη μη μονιμότητα του προσωπικού της ειδικής εκπαίδευσης, η μετακύλιση της ευθύνης στον εκπαιδευτικό της τάξης χωρίς να έχει λάβει την κατάλληλη επιμόρφωση, η ανεπάρκεια των υποστηρικτικών δομών, με τις μεγάλες καθυστερήσεις ακόμα και στην έκδοση των γνωματεύσεων από τα ΚΕΔΑΣΥ, καθώς και σειρά άλλων ζητημάτων που έχει αναδείξει η ΕΣΑμεΑ όπως, τα σοβαρά προβλήματα στο σύστημα μεταφοράς των μαθητών, οι σοβαρές ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή και η κακή κατάσταση των σχολικών κτηρίων, απαιτούν άμεσες πρωτοβουλίες αλλά και μακροπρόθεσμες πολιτικές ώστε οι μαθητές με αναπηρία να μπορούν να εξασκήσουν το δικαίωμά τους σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς στην εκπαίδευση, με ισοτιμία και ασφάλεια.

Περισσότερες πληροφορίες: paratitirioanapirias.gr, esamea.gr και espa.gr

Η [Πράξη «Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας»](#) συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) στους Άξονες Προτεραιότητας: 1 «Συστημικές Παρεμβάσεις των θεσμών της αγοράς εργασίας και της πρόνοιας», 4 «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας» και 5 «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου» του [Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020»](#)

